

## LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario  
Second Class Mail, Registration Number 1657

Kaina 10¢

Nr. 40

Penktadienis, Lapkr. (November) 13, 1970, Toronto, Ont.

M E T A I XXXIX

## Parlamentas Užgyrė Naują Įstatymą Vesti Kovai su Kvebeko Teroristais

OTTAWA. — Parlamentas veikia vienbalsiai (prieš balsavo tik vienas) užgyrė naują įstatymą vesti kovai su Kvebeko teroristais — Public Order Temporary Measures Act'ą. Jį dabar peržiūrės atitinkami komitetai ir galutinai sutvarkę atiduos parlamentui galutinam priėmimui.

Bet visuomenėje šis įstatymas nesuranda tokio vienbalsio užgyrimo, kokį rado parlamente.

Kanados Civilinių Teisių Asociacijos lyderiai mato skandalingus pavojus tame įstatyme:

Asmenys galės būti įkalinti iki 5 metų už narystę ar rėmimą FLQ be įrodymo, kad jie dalyvavo ar galvojo dalyvauti teroristiniuose aktuose.

Asmenys galės būti nušauti vien už dalyvavimą FLQ mitinguose praityje.

Asmenys galės būti areštuoti be varanto ir laikomi kalėjime tam tikrą laiką neįteikiant kaltinimų vien įtarus.

Galės būti atimta nuosavybė vien įtarus be varanto ir laikoma tam tikrą laiką.

Asociacija sako, kad nebuvo įrodymų, kad tokio akto reikėtų kovai su teroristais.

Asociacijos laišką įteikė

### Apkaltinti Keli LFQ Lyderiai

MONTREAL. — Eilei suimtyjų jau išskirti kaltinimai. Jie kaltinami "kurstančiu suokalbū" (seditious conspiracy).

Svarbiausi suimtyjų tarpe asmenys yra: Michel Chartrand, Montrealo nacionalinių uminių lyderis, kurs vienu tarpu sakė, kad bus išsprogdintos tos mokyklos, kuriose bus dėstoma angliškai; Charles Gagnon, gerai žinomas FLQ veikėjas; Jacques Larue-Langlois, buvęs radio ir televizijos prodiuseris; Pierre Vallieres, rašytojas; ir Robert Lemenieux, advokatas.

Teisme jie visi elgėsi labai arogantiškai. Ir teigė, kad jie apkaltinti tik tam, kad būtų galima ilgiau palaukti kalėjime.

jos lyderiai, pirmininkas Eamon Park ir generalinis patarėjas Alan Borowoy.

Už parlamento sienų, opoziciniai lyderiai, konservatyvų lyderis Stanfield ir naujų demokratų lyderis T. C. Douglas, pareiškė, kad nors jie balsavo už įstatymą, tačiau jie stengsis įnešti pataisas tolimesniuose svarstymuose. T. C. Douglas dar davė suprasti, kad jeigu kaip, tai jo partija gali nebalsuoti už įstatymą galutinai jį priimant.

Kol kas tebeveikia Karo Priemonių Aktas. Ir jis veiks, kol bus priimtas naujas.

### Kvebeka Armija Bus Dar 30 Dienų

KVEBEKAS. — Kvebeko vyriausybė nutarė pasilaikyti armiją dar 30 dienų. Ji mano, kad teroristų pavojus dar nelikviduotas.

Gauti keli atsiliepimai iš britų komisieriaus Cross kidnapierių. Sykiu buvo atsiųstos ir Cross nuotraukos. Atrodytų, kad jis dar nenužudytas. Užtat ieškojimas ne tik nesulaikytas, bet dar sustiprintas.

Darbo ministras Laportas buvęs pasmaugtas. Susižeidimai buvę pasėka jo pastangų išbėgti pro langą. Kidnapieriai, tačiau, jį sugriebė ir įtraukė atgal. Taip liudijo Lortie, vienas iš jo kidnapierių.

Kvebeko teisingumo ministras Choquette kalba apie įvedimą identifikacijos kortelių visiems gyventojams.

### PALIAUBOS ATNĖS IZRAELIUI BĖDAS

JERUZALIMAS. — Sumažėjus militariniam aktyvumui, Izraelyje išsivystė darbininkų ir tarnautojų judėjimas už atgą pakėlimą.

Visos vidurinės mokyklos uždarytos, kadangi mokytojai streikuoja. Streikuoja El Al aptarnautojai, todėl orlaivų įėjimas labai sumažėjo.

TORONTO. — Senelių namuose mirė Anne Merrill, paukščių žinovė, būdama 100 metų amžiaus.

### MEIRAI NEPATINKA BRITANIJOS POLITIKA

LONDON. — Izraelio lyderkai premjeriui Meir, nepatiko Britanijos vyriausybės politika Vidurrijų klausimu. Ji išvyko iš čia labai nusiminusi.

Išrodo, kad Britanijos vyriausybės politikos pagrindiniu dalyku Vidurrijų taikos reikale yra Izraelio sutikimas pasitraukti iš okupuotų sričių. O Izraelio vadovai nori pirma susitarti su arabais. Be to, kiek matyti, jie nelinkę atiduoti visas teritorijas.

### TARYBŲ SAJUNGA PALEIDO GENEROLUS

WASHINGTON. — Tarybų Sąjunga paleido amerikiečius generolus, lakūną ir turką palydovą, kurie buvo suimti nusileidus įems Armerijoje.

Vienas iš tų generolų, E. Scherer, yra JAV militarinės misijos Turkijoje galva. Amerikiečiai turi militarines bazes Turkijoje ir laiko nemažai karinių jėgų. Manoma, kad turi ir atominę bombą.

### Atima iš Leidyklos Savo Poemų Leidinį

TORONTO. — Al Purdy, vienas iš Kanados pilno laiko poetų, pareiškė, kad jis geriau rizikuos teismu, negu kad leis Ryerson Press leidyklai išleisti poemų antologiją. Knygoj yra 30 poetų darbai.

Jis ne pirmas autorius, atimamas iš Ryersono Press leidyklos savo darbus.

Autoriai tokiu būdu reiškia protestą United Church, leidyklos savininkei, už sutikimą parduoti leidyklą amerikiečių kontroliuojamai kompanijai.

Daugelis reiškia pasipiktinimą, kad United Church pardavė \$2,000,000 vertės leidyklą svetimiems. Ypač dėl to, kad ši leidykla leido daugelį vadovėlių mokykloms.

TORONTO. — Užsienio reikalų ministras Sharp sako, kad FLQ krizis suvienijo kraštą.

## Trys Arabų Šalys Sudaro Federaciją

KAIRAS. — Egiptas, Sudanas ir Libija nutarė sudaryti federaciją, kad sėkmingiau atsilaikytų, kaip komunistas sako, prieš "imperializmo ir zionizmo" grumojimus Vidurrijuose.

Minėtų šalių lyderiai, po penkių dienų pasitarimo, išleido bendrą komunikatą, pranešantį apie jų nutarimus. Visos trys šalys turi 50 milijonų gyventojų.

Savo pareiškime Egipto prezidentas Anwar Sadat, Sudano lyderis generolas Jafar El-Nimeiry ir Libijos lyderis puikninkas Muammar Gaddafi reiškia viltį, kad jų žmonės užgirs šį žygį, kadangi jis sustiprins arabų jėgas kovoje su jų priešais.

### Ties Stora Naftos Vamzdį iš Alaskos

EDMONTON. — Kitais metais tur būt bus pradėtas tiesiti 48 colių vamzdis iš Prudhoe Bay, Alaskos, į Valdez. Tai bus ilgiausias vamzdis pasaulyje. Atrodo, kad prieita išvados, jog laivais gabenti naftą iš Arktiko yra pavojinga.

Gal bus tiesiamas ir dujų vamzdis šale naftos, jeigu pasirodys, kad yra pakankamai dujų.

Vamzdžiai eis per Kanadą ir tiekis dujas ir naftą Jungtinėm Amerikos Valstijoms.

Atvedimas iki Edmonto atsies maždaug \$3,000,000,000. Tai šių dienų kainomis.

### ITALIJA NUTARĖ PRIPAŽINTI KINIJĄ

ROMA. — Italijos premjero pavaduotojas Francesco de Martino pranešė, kad Italijos ir Kinijos atstovai susitarė užmegzti diplomatinius ryšius.

Tikimasi, kad abi šalys šį susitarimą greitai ratifikuos.

ROMA. — Popiežius pareiškė, kad kai jis bus Hong Konge gruodžio 4, tai jis pasveikins kinus, pareikšdamas katalikų meilę kinams be jokių skirtumų.

(Ar neprakeiks jo Kinijos priešai?)

Šiai federacijai vadovybę sudarys visų trijų šalių lyderiai. Kitaip sakant, vadovybė bus trilypė.

1963 metais Egiptas, Sirija ir Irakas buvo sudarę Jungtinę Arabų Respubliką, kuriai vadovavo Egipto prezidentas Nasseras. Ta sąjunga neilgai gyvavo.

Ši federacija būsianti palaidesnė. Kiekviena šalis tvarkysis kaip ir iki šiol. Bet jų lyderiai veiks sutartinai. Jie susirinks pasitarti kas du mėnesiai. Būsiąs sudarytas bendras planavimo komitetas.

Jeigu ši federacija veiks gerai, tai ji sudarys didelę jėgą. Libija labai turtinga aliejumi. Sudanas augina kviečius. Egiptas turi gausią tvirtą armiją.

Sudarymas šios federacijos yra tvirtas įsipėjimas Izraeliui, kurs laikosi labai arogantiškai, vis atsisaką tartis Jungtinių Tautų atstovui Jarringui tarpininkaujant.

Tuo metu buvęs Kaire Palestinos arabų lyderis Arafatas. Jis pasakęs, kad arabai stoja į jo gorių organizaciją. Jo armija turinti jau 150,000 savanorių, jų tarpe 70,000 iš Egipto.

### Nacių Gydytoja Laiko Paragvajus

HAIFA. — Vakarų Vokietijos prezidentas Gustavas Heinemannas parąšė laišką Izraeliui, kuriame jis sako, kad Auswitzo koncentracijos stovyklos gydytojas Josef Mengele slapstosi Pietų Amerikoje. Jis esąs priėmęs Paragvajaus pilietybę.

Vakarų Vokietijos pastangos išgauti jį iš Paragvajaus nedavusios pasėkų. Paragvajaus vyriausybė atsiskaijusi jį išduoti.

Mingele laikomas atsakėmingu už šimtų tūkstančių nekaltų žmonių gyvybes. Tas žudikas negalys būti ilgai vienoj vietoj. Jis slapstosi, keisdamas savo vietą. Pabuvojęs vienoj, keliasi į kitą šalį. Jis bijo kad neatsitiktų taip, kaip atsitiko Eichmannui.



## Kaip Eina LB Vajus

Liaudies Balso išlaikymui didžioji metinė darbymetė prasidėjo. Pradedant vaju yra gauta 16 naujų prenumeratų, daug atnaujinimų ir \$1.632.94 aukų.

Pavyzdinčiai vaju pradėjo montrealiečiai ir Floridoje gyvenantieji LB draugai ir draugės; taipgi gražiai pradėtas LB vaju ir Toronte. Čia vėl į vajuos darbą stoji darbušis vajuininkas čempionas A. Daukantas. Jis jau yra pridavęs šešias naujas prenumeratas, keliasdešimt atnaujinimų ir \$102 surinktų aukų.

Montrealie vajuininkų priešakyje P. Kisieliene, J. Vilkelienė, J. Urbanavičius, J. Lesevičius, M. Gudas ir ketas kitų. Su naujomis prenumeratomis čia gražiai pasirodė J. Vilkelienė, o atnaujinime prenumeratų P. Kisieliene. Aukų sukėlime garbingai pasirodė LLD Montrealo kuopa bei jos nariai ir narės.

Iš Jungtinių Valstijų jau gražiai atsitiopė vajuininkai su vajuos veiklos rezultatais: iš Floridos S. Zavis; iš Kalifornijos — V. Taraškienė ir A. Bernat; iš Ročesterio — L. Bekešienė; iš Baltimorės — J. Stanienė; Detroito — A. Wardo; Worcesterio — M. Svinčunienė.

Rėmėjų priešakyje vis garbingai iki šiol nepralenkiamas laikosi P. Gudelis, R. Samulionienė, A. Jonikienė ir A. Galnaitis. Jie šiame vajuje yra aukavę po \$100 ar \$50. Linkėtina, kad prie jų prisidėtų kuo daugiau Liaudies Balso draugų ir draugių.

Iki lapkričio 9 d. vidurdienio iš skirtingų geografinių plotų yra gauta vajuos rezultatų sekantys:

Iš Montrealo ir Kvebeko provincijos 3 naujos prenumeratos ir \$684.50 aukų. Visi šios apylinkės vajuininkai turi 3,696 vajuos punktų.

Iš Jungtinių Valstijų — 1 nauja prenumerata ir \$450.84 aukų. Vajuininkai turi 2,390 punktų.

Iš Toronto — 9 naujos prenumeratos ir \$310 aukų. Vajuininkai turi 1,940 punktų.

Iš Ontarijos provincijos įvairių vietovių \$152.50 aukų.

Iš Vakarų Kanados pradėtas su Manitobos provincija baigiant su Britiš Kolumbijos provincija — 3 naujos prenumeratos ir \$28 aukų.

Iš Škotijos — \$7.10 aukų.

Pastaromis dienomis eilė LB skaitytojų atsinaujinamų prenumeratų gražiai parėmė laikraštį aukomis. Kai kurie iš jų žinodami pasunkėvusią LB padėtį žymiai padidino jam paramą. Tai labai teisingai pasielgta. Kitus LB draugus ir drauges prašome

pasiekti jų duotus parodydžius. Atmintikime, kad dabar LB laikomas labai pabrangęs. Pavyzdžiui, Kanadoje laikraščio išlaikymas paštu laike pastarųjų kelių metų pabrango daugiau kaip dešimt kartų.

Vajuininkus, rėmėjus ir visus skaitytojus labai ir labai prašome šiame vajuje kiek galint daugiau pasiaukoti, kad išlaikius savitrašį.

K. Kilikevičius

## Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Daukantas, Toronto, pridavė penkis naujas prenumeratas, kurių po dvi užrašė į Lietuvą J. Žukauskas ir A. Mikėlionis; keliasdešimt atnaujinimų ir \$47 surinktų aukų. Aukų: J. Žukauskas \$15; P. Karalius \$7; A. Petraitis, H. Drabato, J. Mikėlauskas ir J. Kamčaitis po \$5; E. Račienė \$3 ir apmokėjo 4 prenumeratas; S. Z. \$2.

P. Rūpton, Brantford, Ont., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$8.

S. Zavis, Fort Lauderdale, Florida, prisuntė nuo Miamia Lietuvių Socialio Klubo \$25 aukų paminėjimui velionies Frank Zonio.

M. Bielinis, Ottawa, Ont., prisuntė LB paramai \$10 aukų.

S. Karvetis, Toronto, pridavė keletą atnaujinimų prenumeratų ir nuo rėmėjo iš provincijos \$27 aukų.

A. Bernat, Los Angeles, Calif., prisuntė atnaujinimų prenumeratų ir nuo S. F. \$5 ir nuo LLD 145 kuopos \$25 aukų.

Ch. Martin, Windsor, Ont., atsinaujino sau ir dvi į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo LB paramai \$10.

F. V. Bealle, Vancouver, B. C., užrašė dviem metams naują prenumeratą į Lietuvą, atsinaujino sau ir paaukojo \$6.

J. Grigaliunas, Toronto, atsinaujino prenumeratą, paaukojo \$10 ir pridavė pasveikinimą paskelbti švenčių progą.

M. Uždavinis, Norwood, Mass., prisuntė atnaujinimų prenumeratų.

M. Alenskienė, Weston, Ont., per T. Rimdžių - A. Daukantą atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$5.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Astrauskas, Delhi, Ont., \$10;

J. Zdanis, Carmangay, Alberta, \$2;

G. Stas, Fairview, N. J., \$5;

A. Zarnauskas, Montreal, \$2;

C. Dabkus, Montreal, \$5; K. Lakomski, Detroit, \$5; J. Norris, London, Ont., \$10;

P. Miller, Mossend, Skotija, \$7.10;

W. Karlan, Jensen Beach, Florida, \$5;

J. Kristunas, Vancouver, B. C., \$5.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

## Miami, Florida

Lietuvių Socialio Klubo Miamyje svetainėje kaba didokas portretas klubo geradėjo Frank Zonio, mirusio rugpjūčio 24 d., 1967 m.

Frank Zonis buvo gimęs Lietuvoje, Šiaulėnų parapijoje. Amerikoje išgyveno 54 metus ir savo koklumu užsitarnavo savo draugų, artimų, organizacijų ir pažangiosios visuomenės pagarbos.

Paskutinius keletą metų savo gyvenimo Frank Zonis praleido Atlanto vandenyno pakrantėje, Miamyje, ir per langelį savo buto vis žvelgdamas į rytus, mėgindamas savo aštriu žvilgsniu perskrosti miglotus Atlanto tolius; kad pasiekus vaizdą gimtojo krašto, Lietuvos.

Mylijo jis savo naująją tėvynę Ameriką, bet taip pat buvo jautrus patrijotas gimtojo krašto, Lietuvos. Neturėdamas savo šeimos, jis mirdamas paliko dalelę turto Lietuvių Socialiam Klubui, kuris pagarbai ir atminčiai jo što jo palikimo skiria paramai pažangiosios spaudos po tam tikrą sumą pinigų.

Lietuvių Socialis Klubas mini Frank Zonio atminimą kas metai už jo pavyzdinčią gyvenimą ir labdarumą. Šiuo metu Lietuvių Socialis Klubas reiškia jam ilgą atminimą.

Lietuvių Socialis Klubas, Miamije

S. Zavis, Sekretorius

## Remiame Pažangius Laikraščius

Detroito Lietuvių Moterų Pažangos klubas nutarė Naujų metų progą skelbti sveikinimus Laisvė, Vilnyje ir Liaudies Balse paremiant šiuos laikraščius po \$10. O Urugvajaus lietuvių pažangiam laikraščiui "Darbui" pasiuntė \$35.00 aukų. Klubietės supranta kaip sunku darbuininkėms laikraščiams dabar išsilaikyti, tad ir galimai juos pariameme.

K. L.

LA PAZ. — Bolivijos prezidentas J. J. Torres sako, kad Bolivija laikysis neprišaltingos užsienio politikos ir gerins santykius su socialistinėmis šalimis.

Torontiečių L.L.D. Kuopos ruošiamas

## Liaudies Balso Metinis

## PARENGIMAS

Sekmadienį, Lapkričio 29 d.

LIETUVIŲ SALEJ, 160 CLAREMONT ST.

Bus rodoma idomių filmų, kurių tarpė ir tik ką dabar viena gauta iš Lietuvos. Taipgi bus ir kitų pajavairinimų.

Mūsų moterys-šeimininkės pavaišius kavute ir prie jos užkandžiai.

Prašome visus lietuvius, o ypatingai tuos, kam rūpi Liaudies Balso ateitis, kuo skaitlingiau dalyvauti šiame parengime.

Pradžią 2 val. po piet

## REIKALAUJA TEISTI NEMOKĖJUSIUS TAKSŲ

OTTAWA. — Federalis teisingumo ministras reikalauja, kad Ontarijos Vyriausios teisėms įsakytų apylinkės teismui teisti Staffordą Smythe už nesumokėjimą taksų ant \$278,920 pajamų.

Apylinkės teisėjas atsisakė teisti, aiškindamas, kad apkaltinimas laužo Teisų Etily.

Smythe ir kitas, Maple Leaf direktoriai, kaltinami nusukus dideles sumas taksų.

VATIKANAS. — Popiežius paskelbė reformas liturgijoje, leidžiančias moterims dalyvauti nekuriuose pareigose.

Bet moterims vistiek nebus leidžiama skaityti bažnyčiose evangelijų, eiti pagalbinių (acolytes) pareigas.

LOS ANGELES. — Praėjusią savaitę mirė karalius Jostostavijos karalius Petras, būdamas 47 metų amžiaus.

Sakoma, kad jis buvo gan neturtingas, gerai simpatikali turėje šelpti jį.

## Lietuvos Sausdiniai

"Liaudies Balso" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvoje išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekantios:

Dienraštis "Tiesa" — \$5.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$4.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$2.50; savaitraštis "Gimtasias Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$3.50; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$3.50.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos:

"Genys" — \$1.50; "Žemės ūkis" — \$5.00; "Kultūros barai" — \$3.25; "Komunistas" — \$2.00; "Liaudies ūkis" — \$6.00; "Mokslas ir gyvenimas" — \$3.50; "Mūsų Gamta" — \$8.50; "Mūsų Sodai" — \$7.50; "Mokslas ir Technika" — \$9.50; "Pergalė" — \$5.00; "Sveikatos Apauga" — \$8.50; "Tarybinė Mokykla" — \$4.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Jaunimo Gretos" — \$3.50.

Du kartu į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos:

"Svyturys" — \$6.50; "Šluota" — \$3.50; ir keturis kartus į mėnesį išleidžiamos "Ekranu Naujienos" — \$4.50.

Kai kurių iš virš vardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių Liaudies Balso raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po 5-10 c., o žurnalų po 25-50 c.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

## Apie

Kinija, Tarybų Sąjunga, Lenkija nusisakė nuo kvietimų mažai vėlavti

Kinija, sveikųjų Sąjunga, kaktuvėnėms, čiu skirtume klausiniais nekelio augti ne tykiams tarp

Valteris Ullkė, kad Rytų tikty tartis tranzito tarp tijos ir Berly šalys sumazė Vakarų Berly

N. Chruščginėyja, kas atidavęs kol rus užsienis

(Time Inc) sė iš New York leista Chrušč knyga.)

Sydney Srašo, kad J bazė Pietų J roliuoti save teitams.

Tų sabeli sekti Kinija junga.

Izraelis ir J lius Pietų J Minėtos gabenandio dinis ir gr

Phnom P sostinėje, granatos ir sė ir 29 su

Policijos no, kad u Kamabodij fronto. Sp melaimė.

Kas t Phoenix,

Cia m

L važiavo tuvių; dieną; ty, spi

K bazių ir kur

K



## Apie Viską

Kinija, Tarybų Sąjunga ir Lenkija nusiskundė, kad Kanados kviečiuose atranda ne mažai vabalių.

Kinija, sveikindama Tarybų Sąjungą su 53-omis sukaktuvėmis, sako, kad minčių skirtumai ideologiniais klausimais neturėtų užkirsti kelio augti normaliems santykiams tarp šių šalių.

Valteris Ulbrichtas pareiškė, kad Rytų Vokietija sutiktų tartis dėl pagerinimo tranzito tarp Vakarų Vokietijos ir Berlyno, jeigu kitos šalys sumažintų savo veiklą Vakarų Berlyne.

N. Chruščiovo žmona užginčija, kad jos vyras yra atidavęs kokius tai memuarus užsieniečiams.

(Time Incorporated pranešė iš New Yorko, būk bus išleista Chruščiovo memuarų knyga.)

Sydney Sunday Telegraph rašo, kad JAV įsteigė savo bazę Pietų Australijoje kontroliuoti savo šnipinėjimo saitelitus.

Tų satelitų tikslas esąs sekti Kiniją ir Tarybų Sąjungą.

Sudanas skundžiasi, kad Izraelis ir JAV remia sukilėlius Pietų Sudane.

Minėtos šalys orlaiviais gabenančios baltuosius samdinius ir ginklus sukilėliams.

Phnom Penhe, Kambodijos sostinėje, teatre sprogo dvi granatos ir 23 žmonės užmušė ir 29 sužeidė.

Policijos viršininkas mano, kad už tai atsakingi Kambodijos kariai, grįžę iš fronto. Sprogimai įvykę per nelaimę.

### VIKSTANTIEMS I ARIZONĄ

Kas atvažiuosite ir linksite nekuriam laikui apsigyventi Phoenix, Arizonoje, tai prašome kreiptis antrašau:

Mr. J. Višniauskas  
3827 No. 21st Drive  
Phoenix, Arizona, 85015, USA

Cia mes turime apsigyvimui bei pagyvenimui vietą.

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais važiuojate į Miami, Fla., patariame atsilankyti Lietuvos Sociali Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiams.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai, tikime, patars jums kaip ir kur juos gauti.

Klubo adresas:

### Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street  
Miami, Fla. 33167  
Telefonas: 688-4161



Alan Maitland, kurs duoda radio programas apie 17-18 šimtmečių Europą.

## VERGŲ KARAVANAI

Pastaraisiais metais pasaulio spaudoje dažnai pasirodo sensacingi pranešimai apie "šiuolaikinę vergovę", "juodąsias ir baltąsias verges", "vergų karavanus...". Vergas? Istorijos vadovėluose rašoma, kad vergas — žmogus, visiškai priklausantis savo šeimininkui. Žodžiu, kalbant darbo frankis, kurį galima parduoti, išmainyti.

Tai buvo seniai — žmonių istorijos apyaušryje. O juk dabar dvidešimtas amžius!

Deja, vergovė gyvuoja, vergų yra nemaža. Vieni tyrinėtojai nurodo, kad pasaulyje jų yra apie 3-5 milijonus, kiti mano, kad net 12 milijonų.

Pagrindinė šiandieninės vergovės vieta — Saudo Arabija. Jų yra ir kai kuriose Azijos bei Afrikos šalyse.

Kas tampa vergais? Kai kurių Afrikos valsty-

bių, pavyzdžiui, Čado, Nigerijos gentys vergų pirkliams parduoda savo vaikus. Šie per dykumą juos gabena į Saudo Arabiją. Būna atsitikimų, kai jaunos afrikietės pačios pasisiūlo vergų pirkliams. Priėmimas paprasta — geriau būti pavalgysiu vergu, negu laisvam, bet alkana.

Esama ir kitokių šaltinių. Saudo Arabijoje yra šventa musulmonų vieta Meka. Kiekvienas, tikintis į Alachą, bent kartą per savo gyvenimą turi čia apsilankyti.

Todėl kiekvienais metais Mekoje pabuvoja apie milijoną maldininkų. Atvykusiems ir neturintiems pinigų grįžti lieka viena išeitis — parduoti vergovę. Tuo pasinaudoja turtingi musulmonai, atvykę į Meką su savo žmonėmis ir tarnais. Pasiimdę Mekoje, žmonas ir tarnus parduoda vergų pirkliams, už keletą dolerių gaudama pažymėjimą, kad jo bendrakeiviai mirę.

Parvykęs namo, pažymėjimą parodo valdžiai, ir tuo viskas pasibaigia. Galima vėl dairytis žmonių ir keliauti į Meką.

Vargų pirkliai apsikriai naudojami arabų religingumu. Jie siunčia šaukius, kurie organizuoja maldininkus keliuoti į šventas vietas.

Maldininkus sunkvežimiais veža iki Baudonosios jūros, po to plukdo laivais į Meką, kur jų laukia... poilsija, pasirodęsi areštuoti už sienos pažeidimą. Po nedidelių formaliųjų musulmonai keliauja ne ten, kur savo mokymą skelbė Alacho pasiuntinys Mahometas, o į tą vietą, kuri Mekoje vadinama "Vergų aikštė".

Nepaprastą paklausą turi moterys, nes musulmonai žmonas perka. Nupirkus žmoną, keliamą puota. Iškilmingiausias puotos momentas, kai paskelbiama kaina.

Dažniausiai ši suma būna padinga. Kuo suma didesnė, tuo žmona vertingesnė.

Suprantama, nupirkta moteris tampa daiktu. Todėl su ja galima elgtis kaip su daiktu, netgi parduoti.

Musulmonas, veddamas penktą žmoną, su viena turi išsiskirti. To reikalauja religija. Išskirti vieni niekai. Vyrui žiūrint į dangų, reikia pasakyti, kad su šia moterimi jo niekas neriša. Tai pakartojus tris kartus, "skyrų byla" baigta. Buvusią žmoną galima parduoti, padaryti kitų žmonių verge arba išvartyti.

Nepakartojamų rezultatų šioje srityje buvo pasiekę karalius Saudas, kurį 1962 metais nuvertė jo brolis Feisatas. Sakoma, kad Saudas vedavo kiekvieną dieną, o rytą — išsiskirdavęs. Paliktą moterį uždarydavęs į haremą.

Už moteris mokamos pasakiškos sumos. Kartą vienas Saudo Arabijos princas pamatė labai gražią moterį, kurią panorė įsigyti.

Pasirodė, kad tai Libano diplomato žmona. Prasidėjo derybos. Diplomatas sutiko parduoti savo gražuolę už milijoną dolerių. Princas tiek pinigų neturėjo.

Derybos pasibaigė tikrai diplomatiškai: už 100,000 dolerių žmona buvo perleista vienai vasarai.

Ypatingą paklausą pastaruoju metu turi baltosios

moterys. Štai tik iš Prancūzijos kasmet dingsta apie 10-15 tūkstančių moterų. Be abejo, vergių pirkliai jas pristato į haremus.

Turtingi arabai baltų moterų atsiveža ir teisėtais keliais. Danų rašytojas J. Bilčas, lankęsis Saudo Arabijoje, papasakojo tragišką dvidešimties švedų mergaitės likimą.

Restorane ji sutiko vieną Saudo Arabijos šeicho sūnų, atvykusį mokytis į Europą. Keli vakarai, ir mergaitė sutiko būti svetimšalio žmona. Jos neįaudino lakūno-sužadėtinio sielvartas ir atkalbinėjimai. Jaunavedžiai išvyko į Arabiją.

Praėjo daug metų. Kartą Beiruto viešbutyje lakūnas atpažino savo mylimąją, nors ji buvo su žadra. "Su manimi elgiai kaip su gyvuliu, — raudodama pasakojo ji lakūnui, — grįžtai vyras ves dar dvi, ir aš turėsiu būti jo žmonių verga". Ir tai ne vienintelė istorija.

1962 m. Saudo Arabijoje buvo įleistas įstatymas draudžiantis vergų prekybą. Tačiau praktiškai tai nieko nepakeitė. Tik išėjo į naudą vergų pirkliams: jų prekės pabrango.

1930 m. už vergą vyrą mokėjo apie 500 dolerių, už moterį 200-400 dolerių. 1965 m. Saudo Arabijoje pasirodė naujas įstatymas. Jis draudė vyrą parduoti mažiau kaip

(Nukelta ant 8 pusl.)

## Del Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

### UKRAINSKA KNYHA

Prima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių medžiagos, avalynės, maisto ir kt.

Sutelkia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

### Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551



# Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS  
LEIDZIAMAS SPAUDOS ORAUGLJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

Į Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 140, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

## PASIGYRIMAS BE PAGRINDO

Niekad istorijoje JAV prezidentas ir viceprezidentas taip aktyviai nedalyvavo agitacijoje už savo partijos kandidatus. Jie didesnę pusę valstijų apkeliavo šaukdami amerikiečius balsuoti už "tvarkos palaikytojus". Milijonai dolerių išleista propagandai. Rezultatai, tačiau, labai menki. Tiesa, prezidentas ir kiti džiaugiasi, kad jie "daug laimėjo". Ir ką jie laimėjo?

Senatas ir kongresas pasiliko demokratų rankose. Tik vienas kitas dešinesnis žmogus pateko į tuos organus. Bet republikonai neteko daugelio valstijų gubernatorių. Dabar demokratams turės daugumą valstijų gubernatorių.

Republikonai daugiausia koncentravosi ant "tvarkos palaikymo". Taip sakant, teigė, kad jeigu išrinkti dauguma republikonų, tai JAV bus įvesta tvarka. Bet dauguma amerikiečių nekibo ant šios meškerės.

Bėda, tačiau, tame, kad ir demokratams netoli kritę nuo republikonų. Kol kas amerikiečiai dar negalėjo pasirinkti ką nors geresnio.

## DOLERIO GALIA

Kanadoje daug kas kalba apie gelbėjimą Kanados nuo JAV dolerio. Gamtos resursai, industriniai užvedimai ir kita atitenka amerikiečių kontrolėn. Bet kai reikia ką nors daryti, tai jau kitas dalykas.

Šiomis dienomis United Church pardavė Toronte Ryerson Press, didžiulę knygų leidyklą, leidžiančią daug vadovėlių mokykloms. Ją nupirko amerikėnės kompanijos skyrius. Mat jis pasiūlė daugiau dolerių, negu kas kitas, tai yra, negu kanadiečiai.

Visi gelbėtų Kanadą nuo užsienio dominacijos, jeigu tik nieko nekainuotų. O kai reikia šio to atsisakyti, tai jau visai kas kita.

## IR KADA GI BUS TAM GALAS

Vis tik keistas sutvarkymas pas mus, kaip ir kitose laisvo verslo šalyse. Vieni kelia kainas, kiti algas. Taip ir eina lenktynės kiekvienais metais. Nuo to laiko, kada šios lenktynės prasidėjo, viskas pakilo — ir algos ir kainos. Nei vieni, nei kiti nieko nelaimėjo. Faktas, kad žmonės turi daugiau pinigų, nieko nereiškia, kadangi jų vertė kelis kartus mažesnė. Prieš karą žmonės turėjo mažą pinigų, bet tuomet už vidutinišką namą reikėjo mokėti \$6,000, o dabar už tokį namą reikia mokėti mažiausia \$35,000.

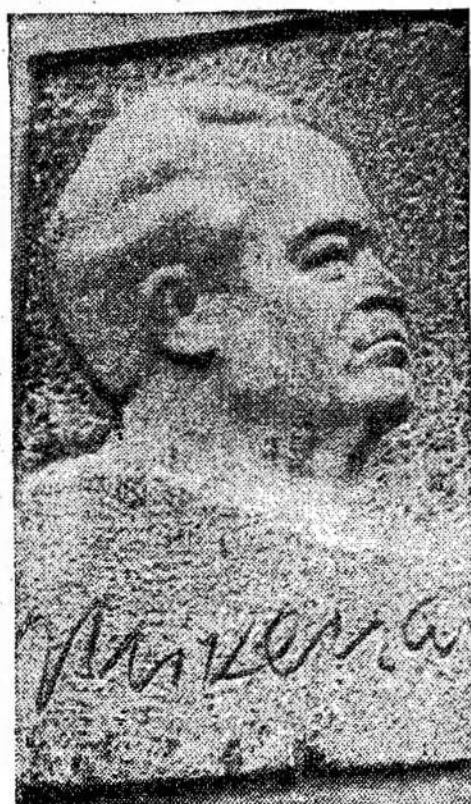
Jei taip lenktynės tęsis, tai su laiku pinigams nešiotis reiks didelių piniginių. Nauda, tačiau, bus ta pati.

## NEREIKIA IŠSIGASTI

Liaudies Balsas skelbia vaju už sukėlimą \$8,000. Lyginant su vajais seniau, atrodo labai didelė suma. Bet jeigu mes pagalvosime, kiek ta suma verta, tai ji pasirodys labai maža. Prieš karą \$1,000 buvo didesnė suma, negu dabar \$8,000.

Pinigo vertė puola ir puola. Laikraščio pajamos už prenumeratas ir garsinimus nekyla proporcingai. Taip tai ir susidaro spraga, kurią tenka užkišti aukomis.

Kai Liaudies Balsas pradėjo eiti, jo išlaidos buvo daug mažesnės. Bet tais laikais buvo sunkiau. Tada labai daug jo skaitytojų buvo bedarbiai. Ir uždarbiai buvo, palyginti, labai maži. Mažai kas gyveno nuosavuose namuose. Dabar ekonominiai, palyginti, stovime geriau. Tikrai būtume verti papeikimo, jeigu dabar nebegalėtume išlaikyti Liaudies Balsą.



Vilniuje, Dailės instituto kiemelyje, šalia skulptūros studijos, atidengta memorialinė lenta - bareljefas Lietuvos liaudies dailininko, profesoriaus Juozo Mikėno atminimui. Paminklinę lentą sukūrė buvusi profesoriaus mokinė skulptorė J. Jonaitytė. (R. Rudžionio nuotrauka)

## Tikra Kvailystė

Veiksniai ne juckais stoji rios po ketverių metų pasigėlbėti žmogūdį P. Brazinskausavo. Kiek vėliau buvo kją su sūnum, kurie, užgrobdami tarybinį orlaivį, orlaivio aptarnautoją jauną merginą nušovė, vieną lakūną, radišlą ir vieną keleivį sužeidė. Paties klerikalų laikraščio Draugo pasakymu, Brazinskai buvo ginkluoti septyniais pistoletais ir trimis granatomis. Ir jie užpuolė ant laivo įgulos ne kur kampan spiriami, bet kai lakūnas pradėjo "išdarinėti visokius triukus". Jau vien iš to aišku, kad Brazinskai buvo gengsteriškai nusistatę.

Štai kokias žinias apie juos paduoda Tarybų Lietuvos žinių agentūra ELTA:

"Jis gimė valstiečio šeimoje. Tėvas turėjo ir vilnų karšyklą, kuri duodavo papildomų pajamų. Motina ir dabar tebegyvena Trakų rajono Bežonių kaime.

"P. Brazinskas vedė 1942 metais ir turi 3 vaikus — dvi dukteris ir sūnų Algirdą, gimusį 1955 metais, su kuriuo kartu jis įvykdė banditišką lėktuvo įgulos užpuolimą ir nužudė palydovę N. Kurčenką.

"1950 metais P. Brazinskas persikėlė gyventi į Vievių, kur nusipirko namą ir pristatė antrąjį aukštą. Kurį laiką jis dirbo Vievio vidurinės mokyklos ūkvedžiu, o po to ūkinių prekių sandėlio vedėju. Būdamas mėdoras ir gobšus, jis žiūrėjo į valstybinę nuosavybę, kaip į savo asmenišką, ir 1955 metais už nusikaltimus, einant tarnybines pareigas, buvo nuteistas vieneriems metams patalpos darbu.

"Nuo 1958 metų rugsėjo mėnesio P. Brazinskas dirbo Vievio rajono vartotojų kooperatyvo ūkinių prekių ir žibalo parduotuvėje, iš ku-

rios po ketverių metų pasigėlbėti žmogūdį P. Brazinskausavo. Kiek vėliau buvo kją su sūnum, kurie, užgrobdami tarybinį orlaivį, orlaivio aptarnautoją jauną merginą nušovė, vieną lakūną, radišlą ir vieną keleivį sužeidė. Paties klerikalų laikraščio Draugo pasakymu, Brazinskai buvo ginkluoti septyniais pistoletais ir trimis granatomis. Ir jie užpuolė ant laivo įgulos ne kur kampan spiriami, bet kai lakūnas pradėjo "išdarinėti visokius triukus". Jau vien iš to aišku, kad Brazinskai buvo gengsteriškai nusistatę.

"Tikrąjį šio žmogaus moralinį veidą rdo jo elgesys su motina. Dar 1962 metais P. Brazinskas apgavęs ją, priverstė parduoti namą Bežonių kaime ir pasisavino pinigų. Maža to, jis išvarė ją iš namų ir apgyvendino tvarte. Svetimi žmonės pasigėlbėjo senutės ir davė jai prieglobstį. Motina padarė sūnų į teismą ir iš jo buvo priteista alimentai.

"P. Brazinskas metė savo šeimą ir rado sugyventinę Aliną Koreivą. Po to iš jo buvo priteisti taip pat alimentai išlaikyti vaikams, tačiau jis vengė juos mokėti. 1967 metais jis atsikėlė į Vilnių, kur gyveno A. Koreivos bute.

"Dar kalbėdamas, P. Brazinskas susipažino su Kokondo miesto gyventoju — spekuliantu Kurbanovu, kuris taip pat sėdėjo kalėjime. Išėjęs iš kalėjimo, jis pradėjo su savo nauju bendru spekuliuoti, o vėliau, jam patarus, kartu su savo sugyventine A. Koreiva išvyko į Kokandą, kur 1968 metais susituokė su ja ir pasivadino jos pavarde.

"Gyvendamas Uzbekijoje,

P. Brazinskas-Koreiva niekur nedirbo, spekuliuo. Žmona darydavo jam fiktyvias pažymas, pasinaudodama įstaigos, kurioje ji dirbo, dokumentais. Spekuliacijos tikslais Brazinskas-Koreiva ne kartą buvo atvykęs į Lietuvą".

Komentary nebereikia. Kaip matote, tas žmogus buvo tikras nenaudėlis. Ir, kaip matyti, tarybinė valdžia buvo gan švelni. Jis bėgo ne nuo persekiojimo, o nuo savo nešvarių darbų.

Daleiskim, kad tą žmogų veiksniai išsivaduos. Kam jis bus jiems reikalingas? Kas sutiks jį išlaikyti? Į kokią organizaciją ar įstaigą galima jį įsilieisti?

Veiksniai tikrai kvailai elgiasi užstodami tokį nenaudėlį.

## IS KLLD CK Raštinės

### Aukos Apšvietos fondui

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Montrealo klubo nariai per sekretorių L. Kisieliu aukojo apšvietos fondui sekančiai: M. Paras \$3 85, J. Urbanavičius \$3.00, J. Ceponis \$2 85, P. Berzdaitienė \$2.00, O. Mikaliūnienė \$1.00, A. Judickas ir St. Verbyla po 85 c., B. Kvietinskis 45 c. ir St. Virbalas 40 c.

P. Pargelen, Windsor, paaukojo \$3.55.

Visiems už aukas širdingai ačiū.

### Antra knyga

Antra knyga už šiuos metus, Amžiais su gimtine, išsiuntinėta kuopoms. Pasistenkite kaip nors atsiumti. Sekretoriams neįmanoma išsiuntinėti visiems.

Pasistenkite užsimokėti už šiuos metus duokles, kadangi metai eina prie pabaigos.

### KLLD CK

OTTAWA. — Pertaisymas HMCS Rainbow (submarino) kainavo \$2,490,000.

CAIRO. — Egiptas, Jordanas ir Izraelis sutiko neatnaujinti kovų. Kitaip sakant, paliaubos pratęsimas dar 3 mėnesiams.

MONTREAL. — Septyniolika senelių užduso dūmais kilus gaisrui privatiškoj senelių prieglaudoj, kurioje buvo užlaikoma 34 seneliai.

CALGARY. — Teismas priteisė miesto majorui sumokėti advokatui Franser \$10,000 ir teismo išlaidas už apšmeižimą.

HARRISBURG. — Pittsburchio universiteto fizikos prof. Sternglass sako, kad atominių reaktorių paleisti gesai didina vaikų mirtingumą jų apylinkėj.



Koreiva nie-  
spekuliavo.  
vo jam fikty-  
pasinaudoda-  
rijoje ji dirbo.  
Spekuliacijos  
skas-Koreiva  
atvykęs į Lie-

nebereikia.  
tas žmogus  
naudėlis. Ir,  
rybinė valdžia  
Jis bėgo ne  
no, o nuo sa-  
rbu.

ad tą žmogų  
duos. Kam jis  
mingas? Kas  
yti? Į kokią  
įstaigą gali-

rai kvailiai el-  
tėkį nenau-

### Raštinės

#### fondai

tuvių Litera-  
os Montrealo  
er sekretorių  
ojo apšvietos  
ai: M. Parais  
avičius \$3.00,  
5, P. Berdzai-  
Mikaliūnienė  
kas ir St. Ver-  
B. Kvietins-  
Virbalas 40 c.

Windsor, pa-

ukas širdingai

a už šiuos me-  
su gimtine, iš-  
opoms. Pasi-  
nors atsimti.  
neįmanoma iš-  
ems.

užsimokėti už  
uokles, kadan-  
rie pabaigos.

#### KLLD CK

— Pertaisy-  
ainbow (sub-  
avo \$2,490,000.

Egiptas, Jor-  
elis sutiko ne-  
vų. Kitaip sa-  
os pratęsimas  
ams.

L. — Septynio-  
užduso dūmais  
privatiškoj se-  
doj, kurioje bu-  
34 sereliai.

— Teismas  
o majorui su-  
katui Franser  
smo išlaidas už

URG. — Pitts-  
ersiteto fizikos  
ass sakė, kad  
aktorių paleisti  
vaikų mirtingu-  
kėj.

## Pastabos

Montrealo policija jau ži-  
no visus darbo ministro La-  
porto kidnaperius ir žudikus.

Sugautas 19 metų amžiaus  
studentas B. Lortie pats pri-  
sipažino prie kaltės ir kitus  
išdavė.

Atrodo, kad jie buvo šeši.  
Bet britų komisijonieriaus  
Cross kidnaperių dar nežino.  
Matyti nei \$200,000 nesu-  
gundė, neatsirado informato-  
rių.

★  
Vienas laikraštis Toronte  
rašė, kad ir Toronte yra gru-  
pė "revoliucionierių", kurie  
užgria Kvebeko kidnape-  
rius, Laporto nužudymą.

Iš jos pamplėto esą galima  
gauti idėją, kad ji apsi-  
čiaugtų, jei kas nužudytų  
premjerą Trudeau.

Žmonės išprotėja, ar ką.

★  
Kanados spauda debatuo-  
ja naują įstatymą, kurs pa-  
keistų Karo Priemonių Aktą.

Parlamentas iš principo  
jau priėmė jį veik vienbalsiai  
(tik 1 balsavo prieš).

Civilinių Teisių Asociaci-  
jos lyderiai mano, kad įsta-  
tymas per griežtas, sudaro  
pavojų civilinėms teisėms.

Net Ontarijos prokuroras  
Wishartas abejoja, ar reika-  
lingas toks griežtas įstaty-  
mas.

★  
Praėjusį šeštadienį Tary-  
bų Sąjunga minėjo savo 53  
metų sukaktį.

Reikėjo visiems prana-  
šams, numatantiems jai ga-  
lą, atkreipti atydą į tai.

Įdomu pažymėti ir tai, kad  
kiniečiai, sveikindami su šia  
sukaktimi, sako, jog ideolo-  
giniai skirtumai neturėtų  
trūkdyti abiem šalims plėsti  
santykius.

Išrodo, kad ir kiniečiai  
švelnėja Tarybų Sąjungos  
atžvilgiu.

Apilamai, Kinijos atsineši-  
mas į užsienį žymiai pasikei-  
tė.

★  
Mūsų veiksniai deda visas  
pastangas išgelbėti Brazin-  
kus, kurie atsidūrė Turkijoje.  
Kaip žinia, jie, užgrobdami  
orlaivį, vieną merginą nu-  
šovė, lakūną ir redistą ir vie-  
ną keleivį sužeidė.

Toks veiksmų užsidedimas  
gelbėti tokius žmogžudžius  
rodo jų desperatišką padėtį  
— reikala žmonių, kurie pa-  
dėtų jiems jų propagandoj  
prieš Tarybų Sąjungą.

Bet jie metoli eis su toliaus  
"draugais".

J. Y.

PARYZIUS. — Mirė gene-  
rolas Charles de Gaulle, vie-  
nas iš praėjusio karo sąjun-  
ginių vadovų, ilgą laiką  
buvęs Francijos prezidentu.



Allan King ir John Horton grįžta į Kanados televizija lapkričio 22 su pastatymu "Dr. Corwin".

## Ką Kiti Rašo

### Jie nenori kariauti

Savaitraštis "Parade" skel-  
biama, kad 1967 metais JAV  
karinę tarnybą dezertavo  
25,000 armijos narių ir 6,  
654 marinai. Dezertavimai  
didėja.

1970 metais jau dezertavo  
65,643 kariai ir 16,109 mari-  
nai.

Cia įskaitomi ir tie, kurie,  
apleidę tarnybą, nesugrįžo  
per 30 dienų.

Niekados pirmiau nebuvo  
tokie didelio nuosimnio pasi-  
traukusių iš karinės tarny-  
bos. O tas rodo, kad Vietna-  
mo karas laikomas nepatei-  
sinamu.

—V. Andrusis

### Kur yra gaminami radikalai

Anądien laikraščio "Chica-  
go Daily News" antraštė,  
dargi stambiomis raidėmis,  
sakė:

"Kuboje gaminami radi-  
kalai".

Tai neteisybė. Kuba nepri-  
ima ne radikalų net iš JAV.  
Ten nuvyksta tik radikalai.  
Dabar jau ir į daugelį radi-  
kalų prastai žiūrima.

Kas gi gamina radikalus?  
Geriausią atsakymą gali-  
ma rasti kongresmanės Shir-  
ley Chisholm pareiškime,  
kad pabuvusi vienerius me-  
tus Kongrese ji pasidarė ra-  
dikale.

Radikalus gamina pati ka-  
pitalizmo sistema, bet jos  
palaikytojai nenori to pripa-  
žinti ir visuomet ieško išorio  
agitatorių, "radikalų gami-  
tojų".

Iš dabartinių naujų kairių-  
jų mažai kas buvo Kuboje,

o ir kurie buvo, tai jau radi-  
kalais nuvyko.

Didelis išnaudojimas, daž-  
na neteisybė, nusivylimas  
sistema daro daugelį žmonių  
radikalais.

— Vilnis

### Pas juos, atrodo, dar blogiau

Kaip užsilaikyti šermeni-  
nėje prie mirusio žmogaus?  
Kiekvienam, rodos, aišku,  
susirinkę žmonės turėtų už-  
silaikyti ramiai, tykliai. De-  
ja, taip nebūna.

Mes manėme, kad gal tik-  
tai pas mus Amerikoje tarp  
lietuvių šermeninėje užsilai-  
kymu negalima didžiuliotis. Iš  
Al. Gimanto sužinome, kad  
berods bus dar blogiau su  
kanadiečiais lietuviais. An-  
tai, spalio 22 d. "T. Ž." jis po  
antrašte "Jomarkas šerme-  
nyse" rašo:

"Blogoji pusė prasideda  
ten, kur šermeninė padaro-  
ma lyg kokiu pramoginiu  
susitikimu. Prasideda pažis-  
tamų tarpusavio kalbos, ne-  
retai išgirsti ir juoką, klege-  
sį, gyvesnio pobūdžio pašne-  
kesius. Atrodo, kad užmirš-  
tama ko čia atėjo, nepaiso-  
ma, kad ten, prieky, guli ve-  
lionis, kad arti karsto budi  
artimi giminės. Kitoje pusė-  
je tuo tarpu vyksta garsus  
jomarkas. Neišvengiama ir  
prekiavimo ten pat, šermeni-  
nėje. Vienas, žūrėk, bando  
parduoti gyvybės ar auto-  
vežimio draudą, kitas siūlo  
pikti autovežimį, trečias ren-  
ka aukas kažkuriam gal ir  
labai kilniam tikslui. Bičiu-  
liai susitinka kitus savo se-

miai matytus pažįstamus,  
prasideda kalbos, diskusijos.  
Prieina prie to, kad laidotu-  
vių namų šeimiminkai būna  
priversti, kad ir labai man-  
dagiai, priminti, jog tai šer-  
menys..."

Pabarimas labai vietoje.  
— Laisvė

### Lytinių iškrypėlių problema

Šių metų rugpjūčio 19 d.  
civilinėje ceremonijoje susi-  
tuckė dvi merginos Carol  
Lord ir Terry Eloyd, West-  
cliff, Anglijoje.

Abi pasakė, kad jos viena  
kitą myli, abi tarp savęs ly-  
tiniai pasitenkina ir gali su-  
situoکه laimingai gyventi.

Tai viaukiausia bus toks  
pirmas atsitikimas, kad dvi  
merginos sukuria vedybinį  
gyvenimą. Bet tur būt tik  
Anglijoje leidžia tai padary-  
ti.

Netrukus veikiausia atsi-  
ras ir vyrų, kurie viens į ki-  
tą išimylėję sukurs legalį po-  
rinių gyvenimą. O tokių lyti-  
niai nenormalių vyrų, kaip ir  
moterų, yra ir Amerikoje la-  
bai daug. Jie turi savo orga-  
nizacijas ir kovoja už pilnas  
teises.

Nelengvas tokiems sociali-  
nis gyvenimas. Jie visur ig-  
noruojami. Jiem sunku gau-  
ti kiek geresnius darbus.  
Kaip gamtiniai, taip ir so-  
cialiai jie jaučiasi nuskriaus-  
ti.

Todėl dabar jie pradėjo iš-  
vystyti kovą už pilnas civili-  
nes teises bendroje draugijo-  
je.

— J. Gasiūnas

### Balta duonutė

Atsimenate mūsų mieląjį  
draugą Dr. Joną Kaškevi-  
čių? Dažnai jis mums pri-  
mindavo, kad mūsų amerikie-  
nė baltoji duonutė yra mūsų  
sveikatai didžiausia nelaimė.  
Daugelis jo mokslą pamiršo-  
me ir pripratome balta duo-  
na pūvus gerai prisikūsti.

Dabar pakyla Texas val-  
stijos universiteto profesorius  
Dr. Roger Williams ir visus  
mus beveik mirtinai išgąsdi-  
na savo atradimais. Jis pada-  
rė tyrinėjimą. Jis paėmė į-  
vairių rūšių 64 žiurkės ir pa-  
dėjo jas išimtinai ant mūsų  
baltosios duonutės per 90  
dienų.

Pasėkos: dvi žiurkės pa-  
stipo badu, o kitos visos su-  
džiūvo, sulieso, vos gyvos li-  
ko. Tuo tarpu kitas 64 žiur-  
kės jis padėjo ant tikros  
duonos. Jos visos iki vienai  
sveikos, gražios, pariebėju-  
sios, žvalios.

Patys pasidarykite išvadą.  
— A. Bimba

### Iš Visos Lietuvos

Kauno respublikinės klini-  
kinės ligoninės neurochirur-  
ginio skyriaus vedėjas B.  
Piktytas tapo Tarptautinės  
chirurgų draugijos nariu. Šią  
žinią jis gavo grįžęs iš Pary-

## ŠYPSENOS

### Nestovi vietoje

Žmogus sėdo į naudotą au-  
tomobilį persitikrinti, ar ge-  
rai veža. Kai vairuotojas į-  
jungė motorą, jis pradėjo  
tampyti ir šokinėti.

"Kas jam yra, kad jis taip  
šokinėja?" būsimas pirkėjas  
pasiteiravo.

"Žinai gi, kaip ir kumelys,  
nenustovi vietoje".

### Ji panaši

"Jiems reikalinga balionų  
šokėja".

"Tai gal jie galėtų pasam-  
dyti mano žmoną".

"Ar ji šokėja?"

"Ne, bet panaši į balioną".

### Per toll

"Kas buvo, kad praėjusią  
naktį nemiegojai?" teiravo-  
si žmona.

"Už tai, kad lango užuo-  
laidos nebuvo nuleistos".

"Tai kodėl nenuleidai?"

"Kad jos anoj pusėj gat-  
vės".

Žiuje įvykusio septyniolikto-  
jo pasaulinio chirurgų kong-  
reso, į kurį jis buvo nuvykęs  
svečio teisėmis.

Už 208 tūkstančius rublių  
atsarginių dalių fasavimo  
pakavimo automatams pa-  
gamino Kapsuko maisto pra-  
monės automatų gamykla.  
Paskutinė atsarginių dalių  
siunta iškelavo į Lenkiją,  
Čekoslovakiją bei Vokietijos  
Demokratinę Respubliką.

Dvidešimtąją inžinierių lai-  
dą — 1,630 absolventų išlei-  
do Kauno Politechnikos in-  
stitutas. Iš viso aukštojo  
mokslo baigimo diplomus  
Lietuvoje šiemet gavo 7,100  
studentų.

Kaune, Kestučio gatvėje,  
atidaryta nauja radijo pre-  
kių parduotuvė. Joje trys  
skyriniai, galima laisvai priei-  
ti prie prekių. Kauniečius,  
atėjusius į parduotuvę 17-19  
valandą, konsultuos specia-  
listai.

Sostinės gatves, skverus,  
aikštes dengia margaspalvis  
begonijų, palergonijų, leva-  
žandžių, astrų kilimas, "iš  
austas" iš daugiau kaip mi-  
lijono gėlių. Šiemet Vilnius  
apželdinimo trestas įrengia  
gazonų 10,000 kvadratinį  
metrų daugiau, negu pernai.

Naujame Panevėžio mies-  
to Nemuno kvartale įkurtu-  
ves atšventė 219 naujakurių  
šeimų, kurios apsigyveno  
dviejuose naujuose daugia-  
aukščiuose namuose. Šiame  
kvartale statoma didžiausia  
miesto mokykla, kurioje ru-  
denį skambutis į klases pa-  
kvies mokinius.



A. SINKLERIS

Vertė Jonas Simkus

# 100% Patrioto Istorija

(Tęsa)

Be to, paaiškėjo, kad greit po sprogimo Gafio agentai kūju apdaužė trotuarą ir namo sieną, prie kurios įvyko sprogimas, ir tie sužalojimai buvo nufotografuoti. Tai buvo reikalinga patvirtinti čemodano versijai. Bet dabar pasirodė, kad kažkas tą vietą nufotografavo, prieš atliekant papildomus apgriovimus, ir nuotrauka pateko į gynybos rankas. Kas gi padarė tą nuotrauką ir kaip "sutvarkyti" tą žmogų? Jei Piteris padėtų tūkuose dalykuose, jis praturtėtų iš Gubernio kalylos.

Po pasimatymų su Mak-Givniu Piteriui uždavo galvoje, visas pastangas nukreipus rinkti informacijai. Dženė ir Sedė nuolat kalbėjo su juo apie bylą ir mielai dalinosi su juo viskuo, ką joms tekdavo nugirsti. Be to, pas seseris dažnokai užskandavo jaunasis Mak-Kormikas, Miriama Jamkovič, advokato Endriaus sekretorė mis Nebins, ir visi pasakodavasi, ką sužinoję, ką jie spėja ir ką tikisi išaiškinti gynyba. Jie suieškojo pusbrolį to žmogaus, kuris nufotografavo parodą nuo stogo, ir dabar jį ištikino, kad tas kalbėtų fotografoja pasakyti visą tiesą. Kitą dieną Donaldas Gordonas atėjo liūdnas ir susijaudinęs — pasirodė, kad vienas iš vertingiausių gynybos liudininkų, krautuvininkas, kažkada buvęs nubaustas už supuvusio sūrio pardavinėjimą. Kas vakarą, prieš eidamas gulėti, Piteris, užsirašęs, pastabas užsiūdavo švarke po pamušalu ir kartą savaitėje susitikdavo su Mak-Givniu. Jie ginčydavosi ir derėdavosi, ko verta kiekviena Piterio suėmėtinė žinutė.

Zaidimas darėsi tiesiog svaiginantis, ir Piteriui jis būtų neįkvepėjęs, jeigu nebūtų reikėję išstisias dienas sėdėti visiems dviem su mažąja Džene. Medaus mėnesis malonus tik keletą savaičių, ir nė vienas vyras neištveria ilgiau. O mažoji Dženė negalėjo prisistinti jo bučinių, ir jai vis atrodė, kad jis nepakankamai ją myli. Vyras po kurio laiko atvėsta, bet moteris visada gyvena meilėje; ji galvoja apie pasekmes, apie savo pareigą ir savo reputaciją ir visa kita. Aišku, visa tai labai įkyri.

Dženė jautėsi nelaiminga dėl to, kad apgaudinėjo Sedę, bet buvo lengviau ir toliau slėptis nuo jos, negu prisipažinti apgavystę. Piteris apskritai nesuprato, kam sakytis Sedei. Kodėl negalima ir toliau taip tęsti? Kodėl jis

ir jo mylimoji negali pasismaginti? Juk negalima amžinai sielotis ir gadinti kraują dėl klasių kovos, jau nekalbant apie pasaulinį karą, apie galimą Amerikos įsikimimą į jį.

Iš to nereikia daryti išvadą, kad Piteris buvo grubus ir bejausmis. Ne, spausdamas prieš savęs jautriąją mažytę Dženę, jis giliai jaudinosi: jis suprato, kokias ji tyrasielė ir gera moteris. Labai norėjo jai padėti, bet ką gi jis galėjo — atversti ją į protą? Noromis nenoromis jam teko taikintis su jos keistumais ir apsimesti, kad visuose dalykuose su ja sutinka. Mažoji Dženė dėl savo silpnumo buvo skirta žūti, tad kodėl gi Piteriui žūti su ja?

Piteris manė, kad yra dvi žmonių rūšys — tie, kurie eda kitus, ir tie, kurie yra kitų edami, ir jis tvirtai nusprendė prisidėti prie pirmųjų. Per dvidešimt gyvenimo metų jis susidarė savotišką pažiūrą į "idėjus", "pažiūras", "religiją". Visa tai tik jaukas kvailiams. Pasaulyje be paliovos kovoja neišmanėliai naivuoliai, kurie, be abejo, nenori, kad juos kas apgautų, su išmintingais žmonėmis, kurie juos mėdžioja, išrasdami vis naujus jaukus. Piteris jau gana prisiklausė "draugų" žargono, ir jam tapo aišku, kad jie turi nuostabiai viliojančių jaukų. Kad ir toji vargšė mažoji Dženė, kuri tvirtai pakibo ant jų meškerės; kuo gi Piteris galėjo jai padėti?

Bet vis dėlto tai buvo pirmoji Piterio meilė, ir pakili mo akimirka jis suprato, kaip buvo teisingas Gafis, sakydamas, kad įsimylėjusiems norisi sakytis tiesą. Kai kada jam taip knietėjo pasakyti Dženei:

— Mesk tuos savo pamokslus ir atsikvėpk! Pagyvenkime savo malonumui.

Taip, jis vėdėsi, kad to nepasakytų, ir jam buvo lengva pažaboti savo liežuvį. Kartą mažoji Dženė pasirodė su nauja šilkinė suknelė — ją padovanojo jai viena turtinga ponija, kuri susigraudino, išvydusi ją su tokia prastu apdaru. Suknelė buvo švelnaus pilko šilko, tiesa, pigaus, bet vis dėlto natūrali naujutėlė; Piteris dar niekad nelaikė rankose tokios dailios būtybės. Suknelė labai tiko prie jos pilkų akuciu, ir šilko žvilgesys išryškino jos skruostų rausvumą. O gal tą dieną Piteris buvo itin meilus jai, ir uždeganti jo aistra nudažė rausvai jos skruostus? Ir Piteris panorė pasivaikščioti su ja ir pasirodyti žmonėms. Jis įsiklaubė švelnias jos suknelės kloštes

ir sukuzdėjo:

— Paklausyk, vaikuti, būtu nebloga truppučiuką pailsėti nuo tų visų rūpesčių!

Jis pajuto, kaip Dženė staugia išsielė ir pasitraukė nuo jo. Jam teko kuo greičiau taisyti klaidą.

— Aš labai noriu, kad tu pasitaisytum, — jis pradėjo atsargiai aiškinti. — Tu pasiryžusi rūpintis visais pasaulyje, tik ne savimi!

Bet mergina išsigando netik jo žodžiu, — kažkas svetima pasigirdo jo balso.

— Ach Piteri! — sušuko ji. — Argi galima kalbėti apie mane arba apie ką nors kitą, kai milijonai kareivių eina į skerdynes, o milijonai moterų ir vaikų miršta iš bado!

Vėl prasidėjo kova. Piteriui teko užsiversti ant pečių naštą ir būti didvyriu, kankiniu ir "raudonuojū". Likimui panorus, tą pačią dieną pas juos užsuko trejetas agitatorių iš bedarbių tarpo. Kaip įkyrėjo Piteriui tie valkataujantys agitatoriai — nepakenčiami "niurzgliai".

Piteriui taip ir nieštėjo liežuvis sviesti: "Meskite tuos plepaus. Jūsų idealas — tik gudrybė dirbt liežuviu, užcut plušėjus su kapliu ir kastuvu". Ir jis mintyse imdavo ginčytis su jais. Jis girdėdavo, kaip vienas jų klausia jį: "Ar daug tu pats padirbėjai kapliu ir kastuvu?" Paskui girdėdavo, kaip kitas atsakydavo: "Atrodo, tu visada mokiėjai susirasti lengvą darbėlį".

Sitie teisingi žodžiai nė kiek nemažino Piterio susierzinimo, ir jam buvo sunku kalbėtis su draugu Smitu, broliu Džonsu ir bendražygiu Braunu, ką tik išleistais iš kalėjimo, klausytis jų istorijų ir žiūrėti, kaip jie nuvalgo viską nuo Piterio stalo, bet užvis pikčiausia buvo apsimesti, kad jie jį ištikino!

Atėjo tas laikas, kad Piteris viso to nebegalėjo pakęsti. Išstisias dienas sėdėdamas uždarytas, jis darėsi irzlus kaip pririštas šuo. Jeigu neišsiverstų į laisvę — be abejo, išsuduos. Jis pradėjo ištikinti seseris Tod, kad jary kerksminga sėdėti uždarytam, kad gydytojai patarė daugiau būti gryname ore. Ir jis ėmė išsėdinti, ir jam pasidarė lengviau. Jis pradėjo po truputį leisti pinigų — lenda į tylų kamputį restorantelyje, užsisako bifštoką ir valgo su malonumu, nejausdamas j save fremto kokio nors "draugo" žvilgsnio. Piteriui teko sėdėti kalėjime, gyventi prieglaudėje ir baltšiuvio Smiterso namuose, bet niekur jis nesimaitino taip menkai, kaip pas seseris Tod, kurios beveik visą savo uždarbį atiduodavo Gubernio gynybai ir Amerikensio socialistinio laikraščio "Klerion" leidimui.

Piteris nuėjo pas advoka-

ta Endrių ir pasiprašė kokio darbo; jis pasisakė noris duoti kokią nors naudą Gubernio bylai ir gavo tarnybą Gubernio gynybos komitete, kur išstisias dieną buvo kalbama apie tą bylą ir kur galėjo prisirinkti vertingų žinių. Jis stengėsi būti malonus ir greit įsigijo draugų; kaip mat suartėjo su vienu iš svarbiausių gynybos liudininkų ir sužinojo, kad tas kažkada buvo įsivėlęs į skrybų bylą. Piteris sužinojo moters pavardę, o Gafis ėmėsi atvilioti ją į Amerikensio. Viską reikėjo atlikti apskritai, kad moteris neįtarytų, jog ji panaudojama tam tikriems tikslams. Ji atvažiuos atostogų, ir vėl įsiziiebs senoji meilė, o Gafis, pasamdes pusbužinį žmonių, surengs pinkles, ir geriausias Gubernio gynybos liudininkas neteks reputacijos!

Juos visuomet galima kuo nors pričiuoti, — pareiškė Mak-Givnis, linksmai išmokėdamas Piteriui už informaciją perkis šimtus dolerių.

Piteris būtų jautęsis kaip septintame danguje, jeigu kaip tik tuo metu jį nebūtų ištikusi baisi katastrofa. Dženė vis dažniau kalbėjo apie vedybas ir neseniai jam pranešė, kodėl reikia pasiskubinti. Ji prisipažino jam, nuleidusi akis, virpėdama ir rausdama. Piteris buvo taip pritrenktas, kad nebegalėjo apsimesti. Iki šiol visų meilės krizių momentais jis apkabindavo ir nuramindavo Dženę, bet dabar akimirkai jis parodė tikrą savo jausmą jai.

Dženę tuoj pat apėmė isterika. Ką visa tai reiškia? Argi jis nenori jos vesti, kaip buvo žadėjęs? Jis gi turi suprasti, kad atidėlioti nebegalima! O Piteris, kuris anksčiau nežinojo, kas yra isterika, visiškai neteko galvos ir išbėgo iš namų, užtrenkęs duris.

Kuo daugiau jis galvojo apie situaciją, tuo labiau aiškėjo, kad prisidarė vėniškų nemalonių. Kaip Transporto tresto tarnautojas, jis įprato save laikyti saugiu, žinodamas, kad jam nebaisūs įstatymai ir jis visada gali išvengti bausmės, bet iššitos bėdos, jis jautė, kažin ar patys pasaulio viešpačiai jį išvaduotų. Argi jie gali taip sutvarkyti, kad jis vestų šią mergaitę, o paskiau, kai pasibaigs byla, mestų ją?

Piteris buvo tamsi priekis, kad paskambino į Gafio kontorą ir išsikvietė Mak-Givnį. Tai buvo pavojinga, nes kalbintojai klausėsi telefoninių pasikalbėjimų, ir galima manyti, kad tą pat darė ir gynyba. Bet Piteris surizikavo. Jis paprašė susitikimo su Mak-Givniu įprastoje vietoje. Ten jie aptarė padėtį, ir blogiausi Piterio įtarimai pasiteisino. Kai jis viską pa-

pašakojo Mak-Givniui, tas ėmė juoktis tiesiog į akis. Jam tat pasirodė labai juokinga, ir jis kvatojosi tol, kol pamatė, kad Piteris ima pykti.

— Ko jūs juokiatės? — riktelėjo Piteris. — Jeigu aš sužlugsiu, iš kurgi jūs gausite žinių?

— Po velnių! — atsakė Mak-Givnis. — Kurieams galams tu įsitaisi tokia mergina?

— Aš įsitaisiau tą, kuri man pasipynė — atsakė Piteris. — Jos gi visos vienos, — patenka, bėdon, o paskui nuo jų neišsikapanosi.

— Na, galima išsikapanoti, — pasipriešino Mak-Givnis. — Kodėl nieko anksčiau nesakei? Bet jeigu jau tave taip supančiojo, kad turi vesti, tai čia asmeninis tavo reikalas; aš čia niekuo dėtas!

Jie ilgai svarstė tą klausimą. Žiurkiaveidis žmogus ištikino, kad Piteris jokiu būdu negali dėl akių vesti Dženės. Ją metęs, jis susilauktų tikrai didelių nemalonių, netektų vertės kaip liudininkas ir sužlugdytų savąją šnipų karjerą. Jis turis duoti merginai pinigų ir pasiusti, kur jai būtų padaryta, kas reikalinga. Mak-Givnis pažadėjo surasti gydytoją, kuris imsis to dalyko.

— Taip, bet kokias dings tim atsisakyt? — sušuko Piteris. — Kaip pareikšti jai, kodėl aš jos nevedu?

— Sugalvok ką nors, — patarė Mak-Givnis. — Kodėl gi nepasakyt jai, kad tu jau vedęs? — Ir, pastebėjęs, kokias bejėgiška tapo Piterio išvaizda, pridūrė: — Na, visai tai galima sutvarkyti. Aš gausiu tau žmoną, jeigu reikia. Bet aš manau, kad tu ir taip apsieisi, — žodžiu, sukurk savo merginai kokią nor sentimentalią istoriją. Tu turi žmoną, tikėjai su ja persiskirti, bet nepavyko; tavo žmona surodė, ką tu čia veiki, ir sugalvojo tave šantažuoti. Žodžiu, sumeluok jai ką nors; paaiškink, kad toji istorija gali pakankinti Gubernio gynybai. Jeigu ji tau taip nuosirdžiai ištikima savo idealams, tai nesiims tau keikti, gal nieko nepasakys net seseriai.

Piteriui nepatiko toks pasiaiškinimas. Jis išivaizdavo Dženę isteriškai beklūtkiojančią ant sofos, kokią ją paliko, išbėgdamas iš namų, ir su pasibaigėjimu galvojo, kokias audringa scena jo laukia. Bet kitokios išeities nebuvo. Be to, reikėjo paskubėti, nes po kelių valandų iš darbo sugrįš Sedė, ir tada gali būti per vėlu.

Piteris paskubėjo grįžti į seserų Tod namuką; lovoje, vis dar raudodama, tebegulėjo išblyškusi Dženė. Atrodė, kad jai jau seniai turėjo išsekti ašarų atsargos.

(Bus daugiau)



# Montrealo žinios

## Prašome Jūsų Kooperacijos

MONTREAL. — Tur būt jau visiems žinoma iš spaudos, kad šiuo laiku eina Liaudies Balso vėjus, gavimui naujų skaitytojų, atnaujinimui senų ir sukelimui ekonominės paramos, be kurios laikraštis negalėtų gyvuoti. Tai gana didelis ir sunkus darbas, reikalaujantis daug pastangų, laiko ir pasiaukavimo, o darbuotojų skaičius su kiekvienu metais mažėja dėl mirčių ir menkėja energija dėl senėjimo amžiaus. Negali lankyti kaip jauni, kad galėjo. Todėl dabar labiau, negu kada ankščiau, reikalinga didesnė iš skaitytojų kooperacija, tai yra, kad skaitytojai patys pasistengtų atsinaujinimus ir arka pasiūti tiesiai į Liaudies Balsą arba priduoti dirbantiems.

Kadangi aš ir žmona esame įsipareigoję vėjus reikalais darbuotis ne tik Rosemonte, bet ir bendrai rytinėje miesto dalyje, kur yra gana didelis skaitytojų, juos visus neįmanoma mums apėsti aplankyti, todėl būsimė labai dėkingi už jūsų kooperaciją. Lauksime gražių atsiliepimų.

### Naujametiniai sveikinimai

Per eilę metų gražus būrys montrealiečių savo naujametinius sveikinimus giminėms ir draugams išreiškia per Liaudies Balsą. Tikime, kad tą padarys ir šiomet. Todėl primenu, kad jau labai laikas tuo dabar pasirūpinti, kad nesuvėlavus.

### Dar viena knyga

Šiais metais adiečiai praturtės dar viena knyga "Amžiais su gimtine", kurią paruošė Lietuvos kultūrinių ry-

šių su užsienio lietuviais komiteto pirmininko pavaduotojas V. Kazakevičius. Tai leidinys skirtas rašytojo Rojaus Mizaros atminimui. Jame atsispindi raštai susiję su velionio mirčia, taip Laisvėje ir T. Lietuvos laikraščiuose.

Džiugu pranešti, kad visi adiečiai mūsų kuopos užsiėmė duokles ir jau padarė graži pradžią dėl sekantių metų.

### Liudas Kisielis

## Padėka

Nelengva rasti žodžių, su kuriais būtų galima pradėti pilnoje to žodžio prasmėje ir iš gilumos širdies išreikšti šią padėką. Mudviem tik sukūrus šeimyninį gyvenimą atsirado tiek gerų ir nuosirdžių mūsų bičiulių ir prietelių atžymėti mudviejų naujo vedybinio gyvenimo pradžią, surengė tokių gražų,

skaitytojų, linksmą ir šviesią pobūvi, kokio mes niekad nesitikėjome. Nesitikėjome ir to, kad mes turime tiek daug malonių, su atvira širdžia, draugų ir bičiulių.

Kadangi tai būtų negalima ir neįmanoma visus ir už viską įvardinti, todėl lai būna leista mums viešai, iš plačiųjų širdies gelmių, bendrai visoms ir visiems padėkoti. Pirmoj eilėj, žinoma, iniciatoriams ir rengėjams; taip lygiai, vyrams ir moterims, už pasidarbavimą ir aptarnavimą svečių; už šiltus sveikinimus ir linkėjimus žodžiu, laiškais ir telegramomis; ir virš visko, mielėms svečiams už toki skaitlingą atsilankymą bei jūsų visų vardu už įteiktas dovanas.

Jūsų malonus, šiltas ir draugiškas atsinešimas linkui mūsų ir jūsų dovanos, nekuomet neišdils iš mūsų atminties.

Dar kartą visoms-visiems ir už viską nuosirdžiausias ačiū.

Marytė ir Bronius Šalčiūnai  
Montreal.

## Apie Mūsų Padavimus

Lietuvių liaudies kūryba — jau gana senai kalbininkų dėmesio centre. Ne tik Lietuvos, bet ir kitų kraštų folkloristai ne sykį savo darbuose gvildeno mūsų tautosakos klausimus, analizavo bei lygino užrašytus pavyzdžius su kaimyninių tautų liaudies kūriniais. Rasi, todėl mes nuolai turime tikrai išsamias dainuojamosios tautosakos studijas.

Kiek blogesnė padėtis iki šiolie buvo su pasakojamosios tautosakos darbais. Tiesa, terminologijos ir rinkimo srityse atlikta nemažai — pasakos, patarės, priežodžiai ir mslės yra susilaukę palyginti rimtų mokslinių darbų. Tačiau lietuvių liaudies padavimai — ši savotiška nerašyta mūsų krašto is-

torija — specialesnių mokslinių studijų kol kas neturėjo.

Dabar jau pralaužti pirmieji ledai — 1969 metais "Vagos" leidykla Vilniuje išleido lietuvių liaudies padavimų rinkinį "Kai mižiniai gyvena". Paruošė B. Kerbelytė. O štai visai neseniai Bronislava Kerbelytė pateikė tautosakos gerbėjams naują knygą "Lietuvių liaudies padavimai" — taip vadinasi ši studija, aptarianti lietuviškų padavimų meninę formą, idėjinį turinį bei žanrines ypatybes.

"Padavimai", sakoma knygos pratarmėje, "liaudies suvokiami kaip tam tikros žinios apie gamtos objektų ir istorinių paminklų kilmę, tačiau juose kartu siekiama ir

meninio apibendrinimo, išryškėja liaudies socialiniai ir etiniai principai". (6 psl.)

B. Kerbelytė gana išsamiai aptaria mūsų liaudies padavimus, pateikdama apie juos bendras pastabas ir suklasifikuodama šį savitą pasakojamosios tautosakos žanrą į kelias būdingiausias grupes: padavimus apie gamtos objektus ir padavimus apie istorinius paminklus ir įvykius. Knygoje atsispindi ir padavimų rinkimas, skelbimas bei ligšiolinis tyrinėjimas, leides paruošti taip reikalingą mokslinį darbą.

Autorė, žengusi tikrai nelengvą žingsnį, savo knygoje įrodė, jog lietuvių liaudies padavimai neprarado savo meninės vertės ir šiandien. Ir tai — bene svarbiausias šios studijos nuopelnas. Na, o išamesnių šio žanro tyrinėjimų, matyt, mes dar sulauksime. Studijos pabaigoje įdėta reziumė rusų kalba, įgalinanti susipažinti su šiuo darbu ir kitų šalių tautosakininkus, teikia tokių vilčių.

### Augustinas Tamaliūnas

LB skaitytojas Lietuvoje

## KVEBEKO GYDYTOJAI NORI DEZERTIUOTI

MONTREAL. — Beveik 1400 Kvebeko provincijos gydytojų atsikreipė į Gydytojų ir Chirurgų Koležą dėl paliūdių, reikalingų darbui kitose provincijose.

Kitaip sakant, jie pasirengę dezertuoti savo provinciją, kadangi jie nenori dirbti medikero sąlygomis.

## NUBAUDE MOKYKLŲ BUSŲ SPROGDINTOJUS

TYLER, Texas. — Federalis teisėjas nuteisė du asmenis kalėjimui po 11 metų už išsprogdinimą 35 mokyklų autobusų.

Nusikaltėliai padarė tai protestuodami prieš tai, kam tie autobusai numatyti vežioti negrų vaikus į baltųjų mokyklas.



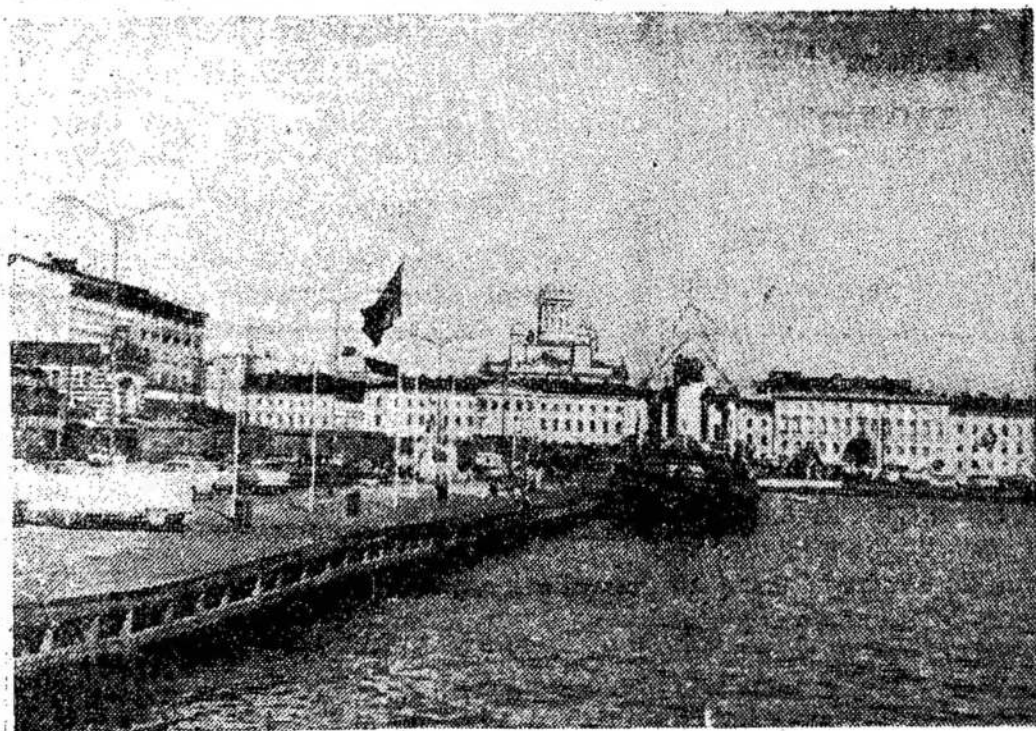
Vincas Pietaris (1850-1902)

Spalio 9 d. sukako 120 metų, kai gimė rašytojas Vincas Pietaris. Jis parašė istorinį romaną "Algimantas", kuris yra pirmasis romanas lietuvių literatūroje. V. Pietario memuarai "Iš mano atsiminimų" taip pat vieni pirmųjų šio žanro kūrinių.

V. Pietaris didesnę gyvenimo dalį gyveno ir dirbo gydytoju Rusijoje, Vologdos srityje. Bendravo "Varpe", "Lietuvos ūkininke", "Tėvynės sarge" ir kituose lietuviškuose leidiniuose. Jis rašė apsakymus, vaizduojančius 19-to amžiaus pabaigos valstiečių buitį. Yra parašęs apysaką "Keidošių Omūtė", rodančią buržuazinės inteligentijos formavimąsi, pasaką vaikams "Lapės gyvenimas ir mirtis", istorinę pjesę "Kova ties Žalgiriu". V. Pietaris paskelbė publicistinių straipsnių, darbų istorijos ir filologijos klausimais.

Buvusio Jugoslavijos karaliaus Peterio sūnus, Aleksandras, kurs dabar tarnauja britų armijoje, pareiškė, kad jis neturi noro būti apkarūnuota Jugoslavijos karalium tremtyje. Jo tėvas mirė Jungtinėse Valstijose. Jis ragino, kad visi jugoslavai laikytųsi vienybės.

Vakarų Berlyne suimtas sanitaras, kurs peršovęs tarybinį karį, saugantį paminklą kariams, žuvusiems mušant nacius iš Berlyno.



Helsinkis. Šį miestą Suomiai vadina "Baltijos jūros dukra". Jis buvo įkurtas 1550 metais. Suomijos sostinė Helsinkis tapo 1812 metais. Nuotraukoje — Helsinkio vaizdas iš jūros.

## WINDSOR

### DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blanketus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

25 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679

VERDUN, QUE.



### Torontiečių Kronika

#### Gražus parengimas

Praėjusį sekmadienį KL-LD Toronto kuopa turėjo gražų parengimą. Dabartinėmis sąlygomis, jis buvo visapusiai sėkmingas.

Draugas Povilas Daugėla, kuris praėjusią vasarą gerokai paviešėjo Lietuvoje, parodė daugelį skaidrių, kuriuos daugiau pasakė, negu ilgos prakaibos. Labai malonu buvo žiūrėti į skaidres, parodančias tą didžiulę eisną Vilniuje. Koks grožis tų demonstrantų drabužių! Ir kiek daug jų buvo! Buvo skaidrių ir iš kolūkių ir eilės miestų.

Tarė po keletą žodžių S. Kuisis ir P. Daugėla, papildydami įspūdžius, duotus skaidrių. Draugui Daugėlai didelis ačiū už tokias puikias pastangas.

Draugės moterys pavaišino visus susirinkusius kavute ir savo skanėniais. Joms taip pat didelis ačiū.

#### Susirgo

Draugų K. ir F. Kilikevi-

#### Toronto Lietuvių Moterų Klubas

rengia

## BANKETĄ SU ŠOKIAIS

### Šeštadienį, Lapkričio 14 Dieną

Lietuvių Salėje — 160 Claremont St.

Bus skani vakarienė, o po to šokiai.

Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsitankyti.

Pradžią 6:30 v. v.

Įžanga \$2.50

Rengėjos

čių duktė Veronika susirgo ir išvyko į ligoninę, kur ji turės turėti operaciją.

Reporteris linki Veronikai pergyventi greitai susveikti.

#### Išvyko į Floridą

P. ir E. Karpavičiai išvyko į Tampa, Floridą, į P. Karpavičiaus brolio 80 metų sukaktuvių paminėjimą. Pabūsią keletą savaitių, atsilankysią ir St. Peterburge. Kiek anksčiau į Floridą iš-

vyko B. ir El. Daugėlai (Karpavičiūtė) pasisvečiuoti.

#### Nelaimė

Draugui Ch. Narusvičiui, buvusiam Sūnų ir Dukterų Draugijos CK sekretoriui, įvyko nelaimė — puldamas nuo kopėčių nusilaužė kojos pirštą. Gydomi namie.

#### Vieši Toronte

Draugė A. Lesevičienė, montrealietė, vieši Toronte pas draugus Kilikevičius.

#### Skaudžiai susižeidė

Praėjusią savaitę šeštadienį Pranas Laurusevičius, buvęs torontietis, o dabar gyvenantis New Lowell, skaudžiai susižeidė ranką, nusi-kirdamas dešinės rankos smilių pirštą.

Gili užuojauta Pralui ir linkėjimas susveikti.

Rep.

### Ivairenybės

Zemėje — Mėnulio atmosfera

Australijos pietuose kartais randami juodi "dangaus akmenys" — panašios į stik-

lą masės gabaliukai. Mokslininkai spėja, kad jie nukrito į Žemę, atskilę nuo Mėnulio paviršiaus, maždaug prieš penkis tūkstančius metų. Yra surasta apie 20 tokių akmenų. Jų vidaus tuštumos užpildytos tokių proporcijų dujomis, kurių Žemėje nėra! Be to, dujų slėgimas atitinka Mėnulio atmosferos slėgimą. Išvada peršasi viena — tai Mėnulio atmosferos dalelytės.

#### Ar gali paskęsti žuvis?

Pasirodo, gali. Indijos vandenyno rytinėje dalyje mokslininkai sugavo žuvį, kuri kvėpuoja atmosferos oru. Ji rezervuare laiko oro atsargas. Jei jos nepapildomos, žuvis pakesta.

#### Padėjo vištelė kiaušini.

...ne paprastą, bet ir ne auksinį. Kai Votlando (Pietų Švedija) fermeris E. Nilsonas surado šį kiaušinį vienos savo dedeklės lizde, pamanė, kad jam iškrėtė pokštą kaimynų vaikai: labai jau kiaušinis buvo panašus į bilijardo ritulį. Tačiau jis nepabandė "bilijardo ritulio" stiprumo ir dėl visa piktą jį paslėpė. Pakviestas veterinorius paaiškino, kad tai nepaprastai retas egzempliorius: apskriti vištų kiaušiniai pasitaiko vieną kartą iš milijardo.

#### VERGŲ KARAVANAI

(Atkelta nuo 3 pusl.)

už 7,000, o moterį — pigiau kaip puž 9,800 dolerių.

Gyvename dvidešimtame amžiuje. Greitieji ekspresai ir kosmosas, viršgarsiniai

lėktuvai ir atominė energija. O per dykumas dar eina vergų karavanai...

#### A. Viltrakis

Walter Scheel, Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministras, aplankė Auschwitz kempę, kur naciai sumaikino 4,000,000 nekaltų žmonių, tikslu atiduoti jiems pagarbą.

TORONTO. — Ontarijos vyriausybė daranti žygius padėti imigrantams, atvykusiems į Ontariją, išjungti į Ontarijos gyvenimą.

NIAGARA FALLS. — Ontarijos Darbo Federacijos konvencija didžiuma balsų užgyrė naują įstatymą teroristams sutrukdyti.

VANCOUVER. — Britų Kolumbijos Darbo Federacija nutarė afiliuoti prie provincialės Naujos Demokratinės Partijos.

Federacijos lyderiai aiškina, kad tokiu būdu unijos gali vaidinti didesnę rolę partijos darbuose ir nustatyne politikos.

### Perku Monetas

Perku lietuviškas monetas: 1 ct., 2 ct., 5 ct. ir kitas. Visas estiškas ir latviškas monetas ir popierinius lietuviškus banknotus. Susirašinėjimas iš Lietuvos priimtinas. Rašykite ką turite, atsakysiu kiekvienam.

P. Zablockis,  
P. O. Box 4642 Stn. C  
Vancouver 10, B. C., Canada

Atlieku visokius namų taisymo ir įruošimo darbus, taipgi statau naujus. Prašome kreiptis dėl susitarimų

#### KAZYS CIBAS

Tel. 533-5116, Toronto, Ont.

### NURSING HOME

Reikalui esant kreipkitės pas mus. Gera priežiūra, graži vieta, švarus oras. Galite kreiptis asmeniškai arba telefonu. Telefonas: 941-4230.

George Baniulis  
15 Faulkner St.  
Orangeville, Ont.

Atlieku visokios rūšies namų taisymus ir remontą pagal asmenišką susitarimą.

#### J. BANYLIS

Telefonas: 537-3942. Toronto

### LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą  
Atliekam Kitus Plumberio Darbus  
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina.

148 WESTMINSTER AVE. — Tel. LE. 2-5191  
Toronto

### FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College St. W.

WA. 2-6112

WA. 2-6111

Rs. — CL. 1-0651

Toronto

### Pardavimui

Union Caffe savininkai C. Pampalai parduoda restoraną, 22 kambarių namą su garažu dviem automobiliams. Parduoti verčia senatvė.

Visas informacijas galima sužinoti telefonu: 544-6917. Arba asmeniškai užėjus pas savininkus: 385 Sherman Ave. North, Hamilton, Ont.

### Akių ir Akinių Specialistas G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau  
Bifocals — \$19.00 ir daugiau  
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta

1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Antrad. Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

#### Laisninotas Plumberis

J. REBELO

### Ardwick Plumbing Co. Ltd.

1363 Dundas St. West - Toronto

Atliekami visokie plumbinimo darbai. Taisome senas ir įdedame naujas vandens, šildymo ir nutekamas ryšas

Dėl staigaus patarnavimo šaukit: 741-8735  
Dieną ar naktį.

Ofiso telefonas: 536-8124

Lic. No. 717

#### Advokatas - Notaras

### WILLIAM PALAMAR

17 QUEEN ST. E. Suite 133 TORONTO  
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EU. 1-2177